

REDACTOR

DR. ALEXANDRU RUSU

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
BLAJ — JUDEȚUL ALBA DE JOSMANUSCRISELE NU SE
= INAPOIAZĂ. =

Unirea

ABONAMENTUL

Pe un an . . . 90 Lei

Pe 6 luni . . . 45 Lei

Pe 3 luni . . . 24 Lei

Numărul 2 Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

Pentru restanțieri.

Intrând în ultimul cvartal al anului, rugăm cu toată insistența pe abonenții ziarului nostru, cari încă nu ne-au plătit abonamentul întreg pe 1923, să ne trimită cât mai curând suma restantă, pentruca și noi să putem face față creditorilor, cari nu mai pot să aștepte.

Red. și Adm. „UNIRII“.

Post-scriptum

— La editorialul nostru din numărul ultim —
de Dr. Alexandru Rusu.

Cele scrise de noi în numărul ultim al acestui organ referitor la inscenarea atât de păcătoasă a Sibiului pravoslavnic în legătură cu broșura Asociației despre Gheorghe Lazăr, erau la tipar când posta ne-a adus un nou număr al oficiosului sibiian, care sub titlul *Allo „Unirea“!* ne chema la telefon, spre a ne solicita un alt răspuns decât acela pe care-l dădusem în numărul de mai înainte al „Unirii“.

Răspunsul dorit — pe care, fie siguri dd. dela Sibiu, l-ar fi avut și fără această solicitare postumă — li-l-am dat în numărul nostru din urmă, fără să fim încă în situația de-a ști, dacă cele scrise de noi le-au mai potolit, ori nu, zelul de-a ne chema, numai așa dea fitea, la telefon. Totuși, pentru a nu rămânea datorii la cele cuprinse sub titlul „Allo „Unirea!“ și pentru a pune la punct și o seamă de observări puțin binevoitoare, dela Cluj și Brașov, în legătură cu scrisul nostru din urmă, mai adaugem aceste câteva șire.

Autorul articolelor din „T. R.“, crezându-se, se vede, absolut stăpân pe situație și neputând înțelege că pot să mai fie în lume și oameni de cinste, al căror cuvânt nu este minciună, se năpustește asupra noastră, cu vorbe atât de... nesocotite, încât — oricât de mult ar fi vorba de Sibiu — nu putem găsi o scuză a lor, decât doar în faptul, că d. de acolo s'a crezut a fi de fapt la telefon, unde cuvântul spus între patru urechi, nu se aude de alții.

Căci iată ce cuvinte și fraze putem spicui din avalanșa de insulte, cari, numai așa din senin, ni-se aruncă în față: „Toată lumea era curioasă... cu ce obraz va mai ieși în lume „Unirea“, organul de insulte al Vaticanului de pe Târnave“; „presa blăjană, care a ridicat minciuna la rangul unui principiu de luptă...“; „Unirea... se retrage, ca sepia, în cetățuia propriilor sale murdării, de unde improașcă pe oricine încearcă să se apropie“. Și iarăși: „Telefonul „Unirii“... este o rubrică...“, în care clarissimii își plasează minciunile și grosolăniile, pe cari nu le poate răbda nici obrazul

asa de încercat al paginei prime“; ori: „Cinismul acestei atitudini întrece în proporții orice imoralitate“. Dar autorul nu se oprește aici. Toate aceste „grosolăni“ (cuvântul este al dânsului) adresate „Unirii“, nu i-se par suficiente, simțindu-se dator să mai aducă și insulte personale atât „canonicului unit“, cât și „viitorului cardinal“, cari ar trebui trimiși la tribunal, dar pe cari totuși îi iartă, rugându-se și Părintelui ceresc să-i ierte, „că nu știu ce fac“. Cu toate acestea, fiindcă articolul nu putea doar încheia altfel decum a început, ține să mai constate odată, că „de cumva obrazul (celor vizați: a Ilustratilor Voastre) mai are o cât de obtuză sensibilitate, va trebui să roșească până la sânge“.

Așa scrie organul oficial (!) al I. Preasfințitului mitropolit de Sibiu, după ce în trei numeri de mai înainte a crezut, că poate să-și bată joc de mitropolitul Blajului în felul cum a făcut-o. Și scrie așa, cu toate că noi timp de două săptămâni — cât ne-am ocupat de serbările lui Gheorghe Lazăr — am evitat anume să înăsprim cordictul ce s'a pornit. Vorbele ce s'au spus în „Telefon“ adresat la Sibiu în Nr. 39, în care se spunea doar atât, că ceea ce se face acolo nu este decât „o inscenare puțin onorabilă“, și că chestia „așanumitului scandal literar este afișată cu răutate“, ori epitetul de „tiribomba sibiiană“, pe care autorul prim-articolului despre Gheorghe Lazăr din numărul următor (40), a aruncat-o în treacăt acestei inscenări, nu îndreptățesc de sigur pe nimeni... să-și iasă din fire, și mai ales nu... să facă spume la gură.

Noi nu vom urma pe ilustrul autor al acestei „grațioase“ „convorbiri telefonice“, fiindcă oricât am fi de „grosolani“ ne repugnă a ne coborî pe terenul acesta. Spicuirile de mai sus încă le-am făcut numai pentru motivul, ca lumea nepreocupată să-și poată face singură o judecată despre „armele nouă“, cu ajutorul cărora crede ortodoxia sibiiană că va putea duce la izbândă o luptă nenorocită, pe care I. Preasfințitul său Stăpân a deschis-o împotriva bisericii noastre.

Și cu atâtă putem termina pentru azi cu organul acestui I. Preasfințit.

Trebuie să mai atingem însă un lucru în „post-scriptul“ acesta.

Câtă vreme biserica noastră și organul acesta s'a ținut departe de „noul războiu“ introdus de Sibiul cel „pașnic“ și în tot timpul când organul Sibiului se lupta — 2 săptămâni încheiate — singur pe arena cea mare, nu s'a găsit nici un organ, care să ne ia apărarea, înfruntând pe ceice cu arme atât de puțin onorabile căutau de nou să turbure pacea. Nu s'a luat — cum am amintit și dăunazi — nici măcar notă despre această nouă harță a Sibiului. Indatăce a apărut însă răspunsul nostru din numărul ultim, au sărit „Carpații“ dela Brașov și mai ales iubita noastră „Infrățirea“ din Cluj, pentruca sub titlul „Ce fac oamenii

bisericii?“ să ne injure alături de cei dela Sibiu, punându-ne — ca pe unii mai vino-vați, desigur — chiar înaintea acestora. „In locul unor interesante controverse dogmatice, care să ne câștige pentru preocupări mai înalte, asistăm — spune bunăoară „Infrățirea“ — la spectacolul degradator, în care ciraci zeloși și plăcă atotputernicului stăpân, injură, fără rușine și fără respect, capul bisericii adverse, se afundă în mocirla injuriilor, și cad în păcatul hidos al perfidiei și al relei credințe...“

Da, spunem și noi, decât toate acestea nu ne ating pe noi, ci pe iubii Dvoastră ortodocși sibiieni, cari au inscenat întreagă afacerea, și cari o țin la suprafață în terminii pe cari i-ați văzut. Numai lor trebuiau să fie adresate aceste cuvinte și neapărat ceva mai curând. Așa însă, amestecul Dvoastră este, și el, cât se poate de puțin onorabil.

Dacă „Infrățirea“ din Cluj, ori sora sa mașteră dela Brașov, ține deci să mai poată spune pe viitor vre-un cuvânt cu autoritate, să caute a se ridica puțin peste preocupările sale de ordin confesional și să judece mai imparțial. Altfel, nu numai că nu vor contribui cu nimic la inaugurarea unor zile mai bune, ci vor trebui socotite deadreptul ca instigatoare la rele.

Atât a avut de spus deocamdată.

Misionarele dlui Iorga. În numărul din 15 Octomvrie c. al „Neamului Românesc“, d. N. Iorga, anunță pe ziua de 1 Noemvrie c. deschiderea unei școli a misionarelor naționale și morale, pe care o numește „Școala mea“. Mulțumită conducătorilor unei bănci („Almășanu“) și a Românilor din America, d. Iorga are la Vălenii de munte o casă potrivită și mai având întreținerea, în forma alor 12 burse de câte 1000 Lei pe lună, precum și „numele iubit al Reginei ca ocrotire“, d. Iorga vrea să adune în acest cuib al cunoscutelor universități de vară, 12 fete din toate provinciile românești, spre a le pregăti pentru transformarea societății noastre.

Țara românească se găsește azi, după d. Iorga, „în împrejurări nenorocite“ și dsa crede, că îndreptarea acestei situației nu se poate ajunge decât „prin o majoritate de oameni buni“. Pe aceștia, la rândul său, nu-i putem avea prin școala „domnului“ de pe catedră, ci numai prin o bună educație câștigată în viața de familie. „Iar această viață, spune d. Iorga, e cum o vrea femeia“. Se impune deci problema de-a crește femeia, „care să transforme această societate“. Și fiindcă „pentru a porni lucrul trebuie o propagandă“, iar pentru aceasta „se cere o pregătire prealabilă“, d. Iorga așteaptă „inscrierile“ la această „școală a vieții“.

Gândul dlui Iorga este, fără îndoială, din cele mai bune. El vrea cu orice preț ridicarea neamului nostru din halul moral, în care se sbate și are toată dreptatea când spune, că aceasta nu se poate prin așanumita „politică“, ci numai prin „oamenii buni“. Nu putem însă

urma pe d. Iorga în credința, că acești oameni buni pot fi formați prin școala sa dela Văleni, prin cele 12 femei misionare, cari ne reamintesc pe cei 12 bărbați, apostoli ai Mântuitorului. Înțelegem și apreciem în deplină măsură rolul femeii și dorim ca el să fie cât mai influent, dar să ne dea voie d. Iorga, să credem că neamul românesc nu se va putea ridica din împrejurările nenorocite în care se găsește prin propaganda pregătită de cele 12 fete ale școlii d-sale...

Bărbații „aleși“ de Mântuitorul, apostolii creștinătății și următorii acestora: „biserica învățătoare“ a Domnului Hristos, sunt — după părerea noastră — singurii chemați să regenereze acest neam ca și, de altfel, toate neamurile pământului. Și dacă d. Iorga ține ca această regenerare să nu se amâne, lucreze cu toate mijloacele, ca așanumita biserică „strămoșească“ a neamului său să-și facă mai altfel datoria decât până acuma. Nu 12 femei să adune dsa — dacă simte că are chemare „divină“ —, la Vălenii de munte, ci 12 Inalți Preasfințiți ai religiei „dominante în țară“, făcându-i pe aceștia să se pătrundă de marile îndatoriri ale unor adevărați apostoli ai creștinătății singur mântuitoare.

Iar dacă d. Iorga nu mai are încredere în posibilitatea unei refaceri a neamului nostru prin această biserică, să nu caute un surogat în cele 12 fete ale sale, ci să-și îndrepte privirea... aiurea.

Jandarmeria în sprijinul ortodoxiei. O mare parte dintre credincioșii ortodocși ai comunei Pojorta (eparhia Lugojului), al căror preot, pâr. Iuliu Olariu, a trecut de curând la sf. Unire, vreau să facă și ei acelaș lucru, dorind ca pâr. Olariu să le fie și pe mai departe păstor și conducător. Gândul lor a stârnit însă valuri mai mari și ortodocșii satelor vecine au început să se orienteze și ei spre biserică noastră.

Atâta a fost de ajuns, pentruca conducătorii ortodoxismului neputincios să alerge numai decât la sprijinul autorităților statului. S'au făcut arătări la pretură și prefectură și — probabil — la porunca acestora șeful postului de jandarmi din Căprioara a descins în 18 Septembrie c. la Pojoga, pentru a „potoli“ această

mișcare „bolșevică“ (!) și „maghiarofilă“ (!) care subsăpând ortodoxia primejduște... chiar existența țării. O parte dintre „criminali“ (!) s'au lăsat convinși, iscăbind o declarație că nu se vor lăpăda de ortodoxie, dar s'au găsit destui și de aceia, cari fără frică au spus-o jandarmilor în față, că singur Dumnezeu poruncește peste sufletul lor. Și după ce nici amenințările, că vor fi trimiși în Ungaria, ca trădători de neam, n'au putut să-i înfrice pe aceștia, ei sunt acum molestați cu fel de fel de citări pe la autoritățile mai înalte ale statului, că doar vor putea fi muiați pe acolo. Și paralel „lucrează“ prin sat, așa cum numai dânsul o știe, strașnicul șef al postului de jandarmi din Căprioara, amenințând că oricine ar veni de la episcopia Lugojului pentru a se interesa de această afacere, va fi escortat fără milă la secție, unde i-se va arăta apoi ce înseamnă „unirea“.

Așa ni-se scriu aceste lucruri în anul Domnului 1923, al cincilea după războiul mondial, care a însemnat biruința integrală a ideilor umanitare, și al doilea al Constituției liberale, care a înscris între legile țării deplina libertate de conștiință și protecțiunea cea deopotrivă pentru toate cultele recunoscute ale țării!

Dar vom mai reveni asupra acestor proceduri mai mult decât balcanice. Și până atunci însă ministerul de culte are cuvântul!

Revistă bisericească.

Lunia viitoare, în 29 Octombrie, I. Preasfinția Sa pâr. mitropolit Vasile va pleca într-o nouă vizitație canonică în județul Odorheiului, iar mai apoi în părțile Nirajului, pentru a vedea și ultimele parohii de pe teritoriu săcuesc și cari au aparținut o vreme la episcopia de Hajdudorogh.

În ziua de 7 Octombrie, Prințul român Vladimir Ghica a fost consacrat la Paris de preot din partea Cardinalului Dubois, mitropolitul-primat al Franței. Din prilejul acesta, ziarul francez „La Croix“ scrie sub titlul „Cérémonie et symbole“ (Ceremonie și simbol), un minunat articol, ale cărei părți referitoare la țara noastră le vom da și noi în numărul proxim. Acelaș ziar publică și următoarea tele-

gramă de felicitare primită de noul preot, dela Roma: „Din prilejul sărbătorec al consacrării Voastre într-un preot, Sfântul Părinte binevoeste a se asocia la bucuria și fericirea Voastră și împreună cu felicitările și urările sale Vă trimite din tot sufletul, ca o garanță a grațiilor divine, binecuvântarea sa apostolică. — Iar eu din partemi rog Alteța Voastră de-a primi felicitările și urările mele personale. — Cardinalul Gasparri“.

Cu mare solemnitate s'a făcut la 30 Septembrie c. sfințirea clopotelor noi din Sân-Nicolaul-mare, cumpărate din contribuțiile credincioșilor noștri de acolo. Actul sfințirii, la care a participat orașul întreg, l-a făcut pâr. canonic Nicolae Muntean din Lugoj, asistat de preoțimea din apropiere. La banchetul ce s'a dat în onoarea serbării au participat la vre-o 150 persoane.

Ultimul număr al „Curierului Creștin“, organul oficial al eparhiei noastre din Gherla anunță, că la 3 Oct. s'a constituit acolo o comisiune catehetică diecesană sub prezidiul pâr. canonic Dr. Bojor, la intervenția căreia P. V. Ordinariat gherlian a și dat un energetic circular menit să asigure instrucției religioase din școlile primare dela sate locul cuvenit în activitatea pastorală a preoțimei eparhiale. — Asupra raporturilor acestei comisii cu Comisiunea catehetică mitropolitană nu ni-se spune nimic în „C. C.“ așa că asupra acestei chestiuni vom mai reveni poate cu alt prilej.

În zilele de 23—4 Octombrie c. se va ținea la Arad al IV-lea congres al preoțimei ortodoxe dela noi, având un pronunțat caracter misionar. Punctele mai însemnate ale programului sunt următoarele: misiunea internă, biserică și viața socială, și atitudinea bisericii ortodoxe față de cei de alte credințe.

După informațiile ce avem asupra hotărârilor luate de Consistorul mitropolitan ținut de curând la Sibiu, în privința școlilor s'a hotărât, ca ele să nu fie cedate cu nici un chip, căutându-se pe toate căile asigurarea caracterului lor confesional.

☐ ☐ Foia „Unirii“. ☐ ☐

Intr'un vagon de clasa treia.

— In apropierea Galaților —

de Preotul Ioan Belu.

Lăsăm orașul și portul, — și fără noi e prea animată viața celui mai cosmopolit oraș. Nici mulțimea vaselor comerciale, ori colorile deosebite ale deosebitelor neamuri de marinari, nici limbile feliurite, ce le auzi pas de pas, nu prea mă impresionează.

În port se poate vedea și pipăi pulsul unui colț de viață internațională: gara însă, și vagoanele încărcate de Români din toate colțurile țării, îți dau un prilej minunat, poate cel mai clasic, de a vedea o clipă, printr'un caleidoscop real, feliul de gândire și de simțire a neamului tău.

Clasa I și II a vagoanelor mă interesează puțin: tipuri obicinuite de Evrei și alți negustori, cu privirea ageră, calculându-și eventualele beneficii din cutare întreprindere avută la Galați.

Artera neamului bate în clasa III. Tărani, soldații, micile existențe, formează majoritatea țării. reprezentanții lor, sunt așa de sinceri, așa de naturali: carte deschisă, cu slove cetete...

Vagonul arhiplin: lume peste lume, Stau

în mijlocul vagonului, răzimându-mă de un moșneag, cu ochii vineți, barba albă, glasul pițigăiat și părăria turtită. — Se anunță, că vom pleca numai cu 2 oare întârziere.

Moșneagul scoate un rozariu, vechiu, mult utilizat, și-l aud: Pater noster, Tatăl nostru; Ave Maria, Născătoare... și glasul lui repetă într'una, când românește, când latinește, când italienește... Rugăciunea curge mereu, ca un ritm poetic, când în șoapte, când în oftat, ori întrerupt de un protest față de lumea ce-l călca pe picioare.

— Dta ești Catolic? — îl întreb.

— Da, Domnule! Mulțumesc bunului Dumnezeu, că m'am născut, și mi-a dat fericirea să trăiesc în legea Lui. Sânt de 83 ani; am avut 21 copii, din cari îmi trăiesc 14, toți căsătoriți și toți catolici... 40 ani am fost căpitan de corăbii; de 3 ori m-am scaldat în Ocean, maica Domnului m'a scăpat de toate furtunile, și în oricare colț al lumii am acostat, în tot locul am găsit o biserică să mă închin, și un preot să mă spovedească...

Și glasul pițigăiat al moșneagului spunea peripeții curioase dintr'o viață lungă... și lumea din vagon, asculta în tăcere de mormânt, cu o încordare uimitoare, tăria de credință a bătrânului.

Lumea devenise mai curioasă, într'un moment, când se încinse între moșneag și

mine o luptă. Aflând, că sunt preot greco-catolic se trudea să-mi sărute mâna, în vreme ce eu mă împotriveam din răspuseri.

Mulțimea atentă începuse a ne pune fel de fel de întrebări:

— Ce ne desparte pe noi de catolici? — Oare păcatele omului să iartă vre-odată? — Cum pot preoții noștri ierta păcatele, când înjură mai mult decât noi, când popa e stâlpul cărciumei, când popii văduvi au un al doilea rând de copii nelegitimi și o mulțime de bastarzi?

Și alte multe întrebări delicate, la cari eu ca preot eram obligat a răspunde.

Și am răspuns! Și întrebările curgeau într'una, până ce m'am trezit, că țin o adevărată apologetică în tren.

Două ceasuri am vorbit și în două ceasuri, din înghesuiala unui vagon complet, m'au fixat ochi dornici de învățătură, rușinați de starea, în care îi țin slugitorii bisericii dominante.

Văzând atâta dor, și mai ales o totală lipsă de instrucție în mai mult de 80 persoane, din 80 colțuri ale țării, și în aceeaș vreme văzând și o mare doză de superstiție, mi-am adus aminte, că se așteaptă: secerătorii...

Am luat la rând pe toți: Aveți preot? Ce vă vorbește în biserică? În școală nu vă învăță catehism? Cum se poartă preotul?

Știri mărunte.

Personale. Pentru a participa la deschiderea Corpurilor legiuitoare, p. mitropolit VALE a plecat Dumineca trecută la București, având să aranjeze feliurite chestii biserică, va sta cam până pe la începutul săptămânii viitoare.

— Dintre preoții distinși cu prilejul jubileului recent al Preasfințitului dela Oradea-mare, rămân de astădată pe următorii *vicearhidiaconi onorari și asesori consistoriali*: Francisc Bic, profesor Beiuș, Alexandru Mihuțiu, vice-arhidiacon Oradea-mare, Iuliu Pop, preot Hodișa, Mel Szabo, director Oradea-mare, și Ludovic Ia, paroh Il., Carăii-mari. Fără a fi numiți și asesori consistoriali, au mai fost făcuți *vicearhidiaconi onorari* și următorii: Corneliu Abrudan (Sigheș), Ioan Cinca (Haieș), Cornei Darabani (Doba), Dr. George Hetcou (director Oradea-mare), Gavril Lazăr (Sântlazar), Traian Măceș (Tarcea), Adrian Muntean (Barodul-mare), Iuliu Mureșan (Dindileag), Ioan Papp (Popcești), Andrei Pelle (Giriș), Vasile Plaștiu (Belu), Iuliu Popovici (prof. Beiuș), Ioan Pușcașiu (Ocra), Liviu Selagian (Gereuș), Augustin Șabo (preot deficient), Paul Tămăian (Sâmboșag), Ștefan Ternovan (Ardusat) și Victor Ternovan (Belu).

— P. V. Ordinariat arhidiecezan a numit pe *Dr. Al. Donia Donescu* din Gurghiu de viceprotopop onorar, iar pe p. *Aurel Pop* de adm. parohial la Dumbrău. Acelaș a întărit pe p. protopop *Ariton M. Popa* de vicepreședinte al comisiunii de misiuni, al cărei secretar a fost p. *Dr. Ioan Coltor*.

Botezul moștenitorului de tron al Sârbiei. Urmând, ca botezul micului principe moștenitor al Sârbiei să se facă zilele acestea, de vor sta până pe la mijlocul săptămânii ce vine. Ca naș va figura principele de York.

Numărul gazetelor în România. După o statistică a directorului bibliotecii universității din Cluj, România a avut în 1922 630 de ziare și 425 de jurnale. Dintre cele dintâi au fost românești 396, ungurești 87, germane 32 și francezești. Iar dintre jurnale au fost ro-

mânești 320, ungurești 50, germane 35, iar restul în alte limbi ale patriei (franceză, iudevească, turcească, bulgărească ș. a.). În Transilvania cele mai multe apar în limbile minorităților (130 din 237).

Locale. Măine, Dumineca săptămânii a treia după Înălțarea sfintei Cruci, va predica în catedrală p. *Dr. Ioan Coltor*, profesor al Academiei de teologie.

— Insoțit de d. N. Dumitrescu, șeful de birou al Casei școalelor, d. Alfred Moșoiu, fostul vicepreședinte al soc. scriitorilor români, s'a oprit Dumineca trecută la noi, făgăduind că va veni de nou ca măine, însoțit și de alți scriitori, pentru a ținea aici o *serată literară*. Animat de cele mai bune sentimente față de Blajul nostru, d. Moșoiu a lăsat liceului de băieți o adevărată colecție a operelor scriitorilor români moderni, urmând ca la proxima ocazie să mai aducă și pentru celelalte școli ale Blajului. Li mulțumim din tot sufletul pentru acest interes și-l rugăm să creadă, că darul făcut nicăiri nu putea să fie mai bine plasat decât tocmai la noi.

— Cercetașii cohorței „Simion Bărnuțiu” dela liceul nostru de băieți a aranjat Dumineca trecută, sub conducerea dlui Dr. Coriolan Suciu, comandantul cohorței, *mari concursuri sportive*, pe arena de pe câmpul libertății. Intrăceri în fugă, aruncare cu discul, tragere la frânghie, și un matsch de fotbal au format programul bine susținut al acestor concursuri, la care a participat aproape Blajul întreg.

Dela Asociațiune. Biroul Asociației ne roagă să publicăm mulțumitele sale pentru următoarele contribuții făcute în timpul din urmă: a) *La fondul P. Cosma*, inițiat de Asociațiune cu 10,000 Lei, au contribuit Reuniunea femeilor române din Sibiu cu 2000 Lei, Comitetul regional al Ocrotirii orfanilor din Timișoara și Banca agrară din Cluj cu 1000 Lei, iar d. Ioan Oprea directorul băncii „Timișana” cu 500 Lei. b) *La fondul Dr. C. Diaconovich*, inițiat de Asociațiune, cu o sumă inițială tot de 10,000 Lei, au contribuit „Albina” din Sibiu cu 5000 Lei, iar d. Ioan Mocioni din Căpâlnaș cu 4000 Lei.

O măsură bună. Gazetele anunță, că d. Septimiu Murășan, prefectul județului Cojocna, a luat măsura ca toate cârciumele din județ să fie închise Duminecile și în sărbători și anume din sara premergătoare până în dimineața zilei

ce urmează. — Este, fără îndoială, o dispoziție din cele mai bune și ne-ar plăcea să știm, că ea nu va dura, după pilda altor măsuri similare, numai de astăzi până mâine, și că se va întinde și asupra altor județe.

Concurs. P. V. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 15 Noemvrie c., concurs la frunțașă parohie din Săcuime *Casonul-mare* și la parohia *Șercaia* din vicariatul Făgărașului.

— P. V. Ordinariat de Gherla publică, cu termenul de 15 Nov. c., concurs la postul de preot II din orașul *Satu-mare* și la parohia *Sărănad*.

Telefonul „Unirii”

B. Cluj. Pentru a ști cine este Băznog și pentru a vă putea face o idee despre tipul „Băznogilor”, vă rugăm să mai citiți odată „Telefonul” nostru din Nr. 34, adresat la Feurd. Veți afla de acolo, în temeiul de acte oficiale, că „ieromonahul” Băznog, trimis de Preasfințitul Ivan al Clujului să turbure pe credincioșii noștri din Feurd, este un „pseudo-călugăr concubinar, care pentru crime ordinare, între cari nu este ultima exportul de fete în Orient, a făcut și temniță ordinară. Cine dorește și amănunte, n'are decât să consulte actul oficial Nr. 1534/1922 dela prefectura din Bistrița.

T. Oradea mare. Aveți dreptate. S'a găsit totuși un organ de publicitate, care să reproducă ineptiile referitoare la „Gh. Lazăr” ale organului sibiian. Este „Legea Românească”, organul oficial al eparhiei ortodoxe dela Dv. Faptul acesta nu numai că nu alterează însă concluziile noastre, ci mai curând le întărește. Ne-am fi și mirat, ca trustul organelor oficialității panortodoxe să nu secundeze acțiunea șefului dela centru. Și dacă Oradea a făcut începutul, puteți fi siguri, că o vor urma acum și celelalte surate, așa că până la Crăciun curierele oficiale dela Cluj, Arad și Caransebeș vor „lămuri” mereu, copiind „Telegraful”, imensul „scandal literar” și „nemaipomenita mistificare a veacului nostru”. — Să le fie de bine!

M. Sibiu. Când în numărul trecut scriam cece am scris în legătură cu cuvintele frumoase dela Cluj ale Moștenitorului tronului, eram siguri, că organul Preasfințitului dela Dv. nu va încreta acea parte a vorbirii. Și iată, că lucrurile s'au împlinit întocmai: din toastul Principelui Carol lipsește cu totul aluziunea ce acesta a făcut la adresa bisericii noastre. Dar fiindcă, cunoscând obiceiurile aceluia organ, Vi-s'ar putea spune, că cuvintele acelea n'ar fi fost rostite, ci le-am inventat noi, îndrumați. Vă rugăm, pe dd. de acolo la raportul autentic, publicat în numărul ultim (14 Octomvrie) al organului oficial al eparhiei clujene, unde pe pag. 9 se poate citi discursul Alteței Sale, cuvânt de cuvânt.

P. Reghin. Pentru clasele primare a rămas manualul vechiu (dar și acela în ediție nouă revăzută) numai pentru partea de catehism din clasele III—VI. Manualul pentru cl. I—II este, nou (scris de p. Dr. Brânzeu, iar Istoria biblică (cl. III—IV) este radical refăcută, așa că poate trece tot ca manual nou. În școlile secundare au rămas tot manualele din anul trecut cu excepția celui de morală (cl. VI), înlocuit cu cartea nouă a p. Dr. Tatar. Pe cl. VII se propune Istoria C. S. de I. Georgescu, iar pe cl. VIII Apologetica de Dr. Fireza.

R. Târgu-Murăș. Au apărut toate și se găsesc la librăria seminarială. Dacă nu știți titlul complet al cărții de religie, ajunge să numiți clasa pentru care doriți manualul și librăria o să vă trimită cu siguranță cece doriți. Ea are și cărți de rugăciuni potrivite.

M. Coșeiu de Jos. Mulțumim pentru suprasolvire.

Tuberculoși

folosesc cu cel mai bun rezultat

„SIROL”

preparatul patentat al lui Dr. Biró.

Un flacon Lei 40

Se poate avea la FARMACIA DR. BIRÓ, Cluj, Piața Unirii 6. — precum și la toate farmaciile mai mari din provincie.

(85) 1-12

Oricine ne trimite adresa corectă poate avea în cinste — românește ori ungurește — broșura: „Cum să ne apărăm de tuberculoză”.

Cum ne vindecăm de Reumatism și Gută

Broșură interesantă și instructivă. Se trimite gratuit contra mărci postale de 1 leu, pentru porto. Adresați:

Farmacia VOREL, Piatra-N.

Zeci de răspunsuri la fel. Popa nostru este beat la biserică. Cel mai beator în sat popa. Predică nu auzim niciodată. Popa nu cercetează școala. Catehetul e învățătorul. La porți predică preotul în raport cu remunerația. Sărbătorile le plătim foarte scump. Ne spovedește numai dacă s'a convins, că avem banii pentru spovedanie: 2—10 Lei de persoană. Ne împărtășește numai dacă facem plata înainte. Lipsa vinului îl îndreptățește a ne denega împărtășenia. Biserica o cercetează mai mult femeile, când prescuri, lumânări, plătind pomenirea și asta părăsesc biserică... Și multe, foarte multe răspunsuri dureroase, sfâșietoare de inimă!

Am înțeles lipsa de cunoștințe religioase; am înțeles curiozitatea de a asculta lucruri religioase; am înțeles interesul, setea... și am înțeles, de ce sectele au în vechiul regat un caracter atât de bogat.

Am înțeles de ce e obiect de batjocură popa la orașe și la sate, și lipsa totală de respect a fețelor bisericăști!

O! Un astfel de vagon e colecție de cunoștințe! Astfel de vagoane de clasa III ar trebui să cerceteze arhimandritul Scriban, și să nu mai ales mitropolitul Sibiului!! „Telegraful Român” și „Lumina Satelor” să-și trimită delegați pentru a cerceta vagoanele complete de clasa III în vechiul regat! Eu bucuros le stau la dispoziție, să le fiu călăuz!

In astfel de atmosferă ascultam întrebările: De ce nu vin ardelenii din Blaj în satele noastre, să ne ducă și pe noi la lumină? Părinte, vino la noi. Spune mulțimei adunate la primărie ce ne-ai spus nouă, și o să vezi, că întreagă comuna te va urma...

Bătrânul moșneag, tată alor 21 copii, crescuți în frica Domnului, care de 3 ori s'a scaldat în Ocean, și în tot colțul pământului a găsit o biserică să se închine și un preot să-l spovedească, ca unul ce locuiește în țară de 40 ani, confirma celea spuse de mulțime și secunda celea spuse de mine...

Soldați cu capul în palme, bărbați cu fruntea plecată, femei plângând, cu conștiința răscolită, dornici și setoși de cuvântul Domnului și rușinați de ticăloșia în care sunt ținuți: feliurite gândiri și feliurite impresii stăpâneau inimile când a fluierat locomotiva...

Și câmpia Bărăganului rămânea ca un pustiu fără sfârșit, pustiu sufletesc al locuitorilor...

Iar eu, umilit purtător al schinteii dzești, mă gândeam ce ușor s'ar aprinde aceste suflete, și ce multă roadă ar da secerișul, pe care Stăpânul Ogoarelor poate să-l facă mai apropiat decât credem.

Cereți pretutindenea „UNIREA”.

„OGORUL“. Federala cooperativelor. Târgu-Mureș.

Concurs.

Se deschide concurs pentru ocuparea postului de

Director Executiv

la Federala regională a cooperativelor sătești din Târgu-Mureș cu termenul de 1. Decembrie st. n. 1923, pe lângă următoarele condițiuni.

a) să fie de naționalitate română și să poasădă în grai și scris limbile română, maghiară și germană;

b) să fi fost cel puțin controlor la Casa centrală a Cooperatiei și improprietărilor sau revizor de Federală timp de 2 ani;

c) sau să fi absolvit o școală superioară de comerț, sau agricultură, școală normală, seminariul, sau universitatea și să aibă o practică efectivă cooperativă ca funcționar timp de 2 ani.

Numitul va primi salariu conform regulamentul de serviciu al Federației și locuință în natură, sau bani de cvartir.

Ofertele sunt a se înainta Cons. de Adm. al Federației până la 15 Noembrie a crt.

Consiliul de Adm. al Federației „Ogorul“.

CLOPOTE

Și obiecte bisericesti fără bani,

**garantate
pentru 50 ani**găsiți numai la:
prima fabricăde clopote din
România mare**Frații D. W. Popescu & Comp.**

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 9-52

Furnizorii Curții Regale și al sfințelor mitropolii, episcopii și biserici din România : : : : mânia întregă. : : : :

Fabricăm Cazane de fier rachiucaldări de spălat, vâpsit
□ și de tăbăcărie □

In condițiunile cele mai favorabile:

FRAȚII PAULINI

Fabrică de articole de aramă în AIUD.

Se primește: Inzestrarea, aranjarea și repararea fabricelor de spirt și de chimicale.

Stropitoare de vii și părți constructoare de metoda

— **„Austrie și Wermoral“.** —

(16) 51-52.

Aviz.

Se vinde din mână liberă:

1 1/2 jugăr loc de vie din care 1/2 jugăr este plantat cu vie iar restul cu pomel.

(82) 2-3

Informații dă dl

ADRIAN NYERGES
comerciant—BLAJ.**ECZEMA** boalele de piele, coșurile se vindecă sigur cu**POMADA CADOL**

Găsiți la farmacia și droguerii sau contra mandat poștal de lei 25 dela

FARMACIA VOREL, Piatra-N.

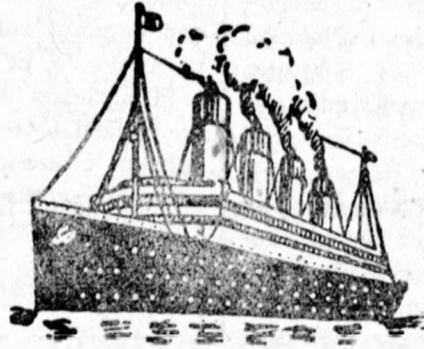
Cereți gratuit prospectul: Cum se vindecă eczema.

„Unirea“

nu-i iertat să lipsească de pe masa nimănu.

Abonamente se pot face oricând!**TUSA**bronchiita, dureri de plămâni, dureri de piept, otita în stadiul prim, guturaiul, astma etc. vindecă cu succes unul din preparatele următoare: **CEAIUL CARPAȚILOR VOREL, BONBOANE PECTORALE VOREL** în plicuri și cutii, **SIROPUL CARPAȚILOR VOREL, GUDRONUL VOREL.**

Veți alege, după plăcere, unul din aceste specialități. Le găsiți la drog. și farm.

Dep. central: **FARMACIA VOREL, Piatra Neamtz.****THE ROYAL MAIL LINE**Cea mai veche
societate de navigație.Fondată în anul
1839. Călătorie
comodă.**New-York, Canada, Brazilia, Argentina, Cuba și Mexic etc.**In fiecare săptămână pornește vapor din
Hamburg, Cherbourg și La-Rochelle

Pentru orice fel de deslușiri, vizarea pașaportului și alte formalități să ne adresăm la

COMPANIA „TRANZIT“

(81) 1-?

București, Calea Grivitei Nr. 153 și la filiala Timișoara, „Hotel Coroana“.

Banii trimiși din America prin noi se pot avea în timp de 8 zile.

„PATRIA“

bancă de credit, comerț și industrie în Blaj.

Indeplinește toate lucrările de bancă, dă împrumuturi, pe cambii, ipotecă și cont curent, primește depuneri, mijlocește plățirea cecurilor americane; are următoarele întreprinderi industriale și comerciale în Blaj:

„VULCAN“

fabrică de țiglă mare și mică și de cărămidă de tot felul, — cu întocmiri și aranjamente pentru fabricarea de obiecte ceramice.

„PLUGARUL“

depozit mare de cherestea, lemne de foc, construcțiuni și de tot felul de combustibile.

„CONSUM“

(50) 29 52.

mare prăvălie de tot felul de negoate în angro și detail, cu bogate magazii de fer, coloniale, cereale, semințe ect.

Are

Filiale în **TEIUȘ** și **ȘARMAȘ**, ambele cu mare depozite de lemne
□ □ □ și tot felul de materiale de construcție. □ □ □